

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницька обласна державна адміністрація
Вінницька обласна Рада
Управління освіти і науки Вінницької облдержадміністрації
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

*«ОБЛІК, КОНТРОЛЬ І АНАЛІЗ В
УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ»*

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
всеукраїнської науково-практичної
Інтернет - конференції**

28 березня 2013 року

Вінниця 2013

УДК 657:334
ББК 65.052.2:65.290

Облік, контроль і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю: збірник наукових праць всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції. – Вінниця: Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2013. – 382 с.

У збірнику наукових праць всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції розглядається сучасний стан фінансово-аналітичного забезпечення господарських суб'єктів в системі управління, актуальні проблеми та перспективи розвитку вітчизняної системи обліку, інноваційні методики аналізу господарської діяльності та контролю за умов застосування новітніх інформаційних технологій, методологічні засади підготовки майбутніх фахівців в умовах інтеграції в міжнародний освітній простір.

Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів і студентів.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Блакита Г.В.**, д.е.н., професор
Відповідальний секретар – **Гладій І.О.**, к.е.н., доцент

Члени редакційної колегії:

Денисюк О.М. д.е.н., проф., **Яковишина Н.А.** к.е.н., доц., **Присяжнюк С.В.** к.е.н., доц., **Дзюба О.М.** к.е.н., доц., **Копняк Н.І.** к.е.н., доц., **Томчук В.В.** к.е.н., доц., **Балахонова О.В.** к.е.н., доц., **Губанова Л.І.** к.е.н., доц., **Кудирко О.М.** к.е.н., доц., **Ромашевська Н.О.** старший викладач

Друкується за ухвалою Вченої Ради Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ISBN 978 - 966 - 629 - 615 - 6

✓ Кудирко О.М. - к.е.н., доцент, Плаксії Н.В. Аналіз розвитку екологічного аудиту в Україні <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ (м. Вінниця).....</i>	336
✓ Кудирко О.М. – к.е.н., доцент, Марценюк В.С. Проблеми та перспективи автоматизації аудиторської перевірки в Україні <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ (м. Вінниця)</i>	339
✓ Кудирко О.М. – к.е.н, доцент, Путь І.О. Аналіз якості аудиторських послуг та шляхи її підвищення <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ (м. Вінниця)....</i>	342
Ліщинська Л.Б. – к.т.н., доцент, Демешко Ю.О. Аналіз фінансово-господарської діяльності як основа ефективного функціонування підприємства <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ (м. Вінниця)....</i>	345
Томчук В.В. - к.е.н., доцент, Томчук Ю.В. Методичні аспекти аналітичного вирівнювання рядів динаміки <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ (м. Вінниця) Вінницький національний аграрний університет (м. Вінниця).....</i>	348
Томчук В.В. – к.е.н., доцент, Уманська І.В. Статистичний аналіз стану зовнішньої торгівлі України <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ (м. Вінниця)....</i>	350
Чайковська В.П. - к.е.н., Стратієнко В.М. Діагностика фінансового потенціалу підприємства: необхідність проведення та ефективність використання <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ (м. Вінниця)....</i>	353
Яремко С.А. – к.т.н., доцент, Шафієва С.Г. Аналіз господарської діяльності підприємства в умовах застосування інформаційних технологій <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ (м. Вінниця)....</i>	356

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ ЯК ІНСТРУМЕНТУ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ

Волинець О.О. - к.е.н., доцент, Перката Д.І. Особливості ціноутворення на підприємстві <i>Вінницький торговельно-економічний коледж КНТЕУ (м. Вінниця).....</i>	359
Ревенок В.І. - к.т.н., доцент, Прокопов І.Д. - к.т.н., доцент Запровадження ефективного алгоритму усереднення схованих коливань як фактор удосконалення аналітичних систем прийняття рішень <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ (м. Вінниця)....</i>	361

Аналіз якості аудиторських послуг та шляхи її підвищення

В даний час аудиторська діяльність в Україні продовжує розвиватись, проте існують проблеми, які стримують її розвиток та потребують вирішення, а саме, підвищення рівня якості аудиторських послуг, що значною мірою дозволить зміцнити престиж цієї професії і ступінь довіри до інформації, наданої аудиторами, з боку всіх зацікавлених користувачів та суспільства загалом. Тому, проблема оцінки якості аудиторських послуг в Україні сьогодні є досить актуальною темою для дослідження.

Проблемам розвитку ринку аудиторських послуг присвятили ряд своїх праць вітчизняні вчені, аудитори, такі як: Білуха М.Т., Бутинець Ф.Ф., Немченко В. В., Редько О. Ю., Усач Б.Ф. та ін., так і в зарубіжні: Андреев В.Д., Бичкова С.М., Соколов Я.В., Адамс Р. та ін.

Метою дослідження є аналіз основних тенденцій розвитку ринку аудиторських послуг в Україні.

Під якістю в аудиторській практиці слід розуміти максимальне задоволення інформаційних потреб користувачів результатами аудиторських робіт, послуг та супутніх йому робіт у відповідальності до інтересів власнику суспільству та конкретного замовника в рамках вимог чинного законодавства України, МСА та Кодексу моральної етики аудитора здійснене суб'єктами аудиту [1, с. 191].

Щодо оцінки якості аудиторських послуг основними проблемами є наступні:

- низький рівень зовнішнього контролю;
- масовий характер недотримання етичних вимог з боку аудиторів;
- відсутність належного розуміння клієнтами ролі та місця аудиторів в економічних відносинах, пов'язаних з використанням фінансової звітності третіми сторонами;
- обмеженість економічної та соціальної незалежності аудиторів при надмірній незалежності від АПУ.

Для того, щоб оцінити стан аудиторських послуг в Україні, доцільно розглянути показники діяльності аудиторських фірм на основі даних АПУ (табл. 1) [3]. За підсумками 2011 р. порівняно з 2009 р., кількість укладених угод зменшилася на 6544 одиниць або на 10,9 %, а проти 2010 р. на 2786 одиниць або на 4,9%. Це спричинено зменшенням кількості замовлень на обов'язковий та ініціативний аудит фінансової звітності. Така ситуація може свідчити або про формальність обов'язкового аудиту (він здійснюється для державних регуляторних органів), або про початок змін у середовищі замовників стосовно розуміння корисності аудиту для потреб управління.

Таблиця 1

Показники діяльності аудиторських фірм та аудиторів за 2009-2011 роки, одиниці

Показник	Роки			Абсолютне відхилення, од.		Відносне відхилення, %	
	2009	2010	2011	2011/ 2009	2011/ 2010	2011/ 2009	2011/ 2010
Обсяг наданих послуг, кількість замовлень, в т.ч.:	60 229	56 471	53685	-6544	-2786	-10,9	-4,9
- завдання з надання впевненості, в т.ч.:	22 122	16 559	13281	-8841	-3278	-39,9	-19,8
• обов'язковий аудит	15954	10 458	8003	-7951	-2455	-49,8	-23,5
• ініціативний аудит	3678	3 918	3448	-230	-470	-6,3	-12
- супутні послуги	5127	5 321	4601	-556	-720	-10,3	-13,5
- інші професійні послуги	32575	33 965	35192	2617	1227	8	3,6
- організаційно-методичне забезпечення аудиту	405	626	611	206	-15	150,8	-2,4

Розглянемо регіональні особливості ринку аудиторських послуг за 2009-2011 роки (табл.2) [2, с. 103].

АПУ для аналізу діяльності аудиторів, розподілила всі регіони країни на три умовні зони: регіони-лідери, регіони реального аудиту та регіони-аутсайтери. При цьому критеріями в такому розподілі було обрано кількість замовлень та їх середню вартість.

Таблиця 2

Структура регіонального ринку аудиторських послуг за 2009-2011 роки

Регіони	Назва регіону	Середня кількість замовлень, одиниць	Середня вартість одного замовлення, тис. грн.
2009 рік			
Лідери	Київський, Донецький, Харківський	Від 20 до 35	Від 10 до 45
Реальний сектор	Севастопольський, Вінницький, Дніпропетровський, Житомирський, Запорізький, Львівський, Луганський, Миколаївський, Закарпатський, Полтавський, Сумський, Харківський, Херсонський, Черкаський, Хмельницький, Чернігівський	Від 15 до 37	Від 5 до 10
Аутсайтери	Усі інші регіони	Від 18 до 51	До 5
2010 рік			
Лідери	Київський, Дніпропетровський, Харківський	Від 20 до 35	Від 10 до 45
Реальний сектор	Вінницький, Донецький, Житомирський, Запорізький, Львівський, Луганський, Миколаївський, Закарпатський, Полтавський, Сумський, Харківський, Херсонський, Черкаський, Хмельницький, Чернігівський	Від 15 до 37	Від 5 до 10
Аутсайтери	Усі інші регіони	Від 18 до 51	До 5

2011 рік					
Лідери	Київський, Дніпропетровський, Львівський			Від 20 до 35	Від 10 до 45
Реальний сектор	Вінницький, Запорізький, Харківський, Хмельницький	Донецький, Луганський, Херсонський, Чернігівський	Житомирський, Миколаївський, Сумський, Черкаський	Від 15 до 37	Від 5 до 10
Аутсайтери	Усі інші регіони			Від 18 до 51	До 5

Аналізуючи наведений поділ регіонів бачимо, що суттєвих змін за 2009-2011 рр. не відбувається, і стабільно лідируючими регіонами виступають: Київський, Дніпропетровський. Значну частку в розподілі займають регіони «реального» сектора. Як бачимо, у середній кількості замовлень на аудиторські послуги і за середньою вартістю одного замовлення існує значна різниця: в два рази більше замовлень і майже в шістьнадцять разів вища ціна. Тобто існує суттєва диференціація вартості послуг у різних регіонах, яка залежить у більшості випадків від платоспроможності самих замовників аудиту або їхнього розуміння вартості аудиторських послуг.

В найближчому майбутньому розвиток та конкурентоспроможність вітчизняних фірм потребує вирішення наступних проблемних питань надання аудиторських послуг в Україні, зокрема: брак достатнього досвіду аудиторської діяльності, недостатня кількість кваліфікованих аудиторських кадрів, недотримання аудиторами якості аудиторських послуг, низька довіра до аудитора, відсутність чіткого механізму формування ціни аудиторських послуг.

Для того, щоб поліпшити якість аудиторських послуг, кожній аудиторській фірмі, керуючись нормативно-правовими актами АПУ, необхідно розробити та впровадити в свою практику таку систему контролю якості, яка б забезпечувала обґрунтовану впевненість у тому, що фірма діє згідно з МСА, Кодексом етики і законодавчими та нормативними вимогами, які регулюють аудиторську діяльність [2, с.104]. Також посилити контроль АПУ щодо оцінки якості аудиторських послуг шляхом розробки нормативних актів, які б регулювали оцінку якості аудиторських послуг.

Таким чином, дослідивши особливості формування ринку аудиторських послуг в розрізі регіонів, нами встановлено, що подальший розвиток ринку аудиторських послуг залежить від загальних економічних умов, збільшення кількості та вартості операцій, а впровадження систем контролю якості аудиторських послуг в аудиторських фірмах і зовнішній контроль за цим процесом з боку АПУ дозволить підвищити рівень та якість аудиторських послуг в Україні.

Список використаних джерел

1. Аудит. (Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту). / За ред. проф. Немченко В. В., Редько О. Ю., Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 540 с.

2. Гноєва М.І. Аналіз ринку аудиторських послуг в Україні // Вісник Бердянського університету менеджменту та бізнесу. – 2011. - №1. – С. 103-106.

3. Звіт по загальному обсягу послуг, наданих суб'єктами аудиторської діяльності у 2009-2011 роках в розрізі регіонів України. - Режим доступу: <http://www.apu.com.ua>.

Ліщинська Л.Б. – к.т.н., доцент, Демешко Ю.О.
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
м. Вінниця

Аналіз фінансово-господарської діяльності як основа ефективного функціонування підприємства

Постановка проблеми. Питання аналізу фінансово-господарської діяльності відіграють важливу роль при оцінці ефективності господарської діяльності та пошуку шляхів її підвищення. Будь-яка підприємницька діяльність потребує постійного контролю за своїм розвитком, аналізу процесів, під дію яких потрапляє підприємство в сучасних умовах господарювання. Суть проблеми полягає в тому, що більшість підприємств, які зіткнулися з перешкодами, не замислюються над необхідністю та важливістю саме аналізу своєї фінансово-господарської діяльності, а тому взагалі його не здійснюють. Таким чином, аналіз фінансово-господарської діяльності необхідний на всіх етапах підприємницької діяльності: від задумів і формування підприємства до реалізації кожного етапу його функціонування з урахуванням принципів етапності самого аналізу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню основних економічних категорій оцінки фінансово-економічної діяльності підприємств свої праці присвятили багато закордонних і вітчизняних економістів: І.Бланк, Р.Брейлі, О.Заруба, В.Ковальов, О.Пилипченко, Н.Шандова, Д.Кучерак, І.Цигилик, А.Перетятко, Є.Мних та інші.

Метою статті є висвітлення сутності аналізу фінансово-господарської діяльності та його ролі в ефективному функціонуванні підприємства.

Виклад основного матеріалу. Перехід до ринкових умов перемістив централізоване планування й управління на ієрархічні рівні самих підприємств, і тому аналітична економічна робота на внутрішньогосподарському рівні завжди приречена на співставлення планових та фактичних показників діяльності різних ієрархічних рівнів управління підприємства. Причому інтенсивність «аналітичного діалогу» всередині підприємства значно вища, ніж свого часу на рівні "підприємство – централізований орган управління».

Зовнішні чинники – це забезпеченість виробничими ресурсами (матеріальними, трудовими, технологічними системами), політична стабільність, ефективність системи державного регулювання економічними

**«ОБЛІК, КОНТРОЛЬ І АНАЛІЗ В
УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
всеукраїнської науково-практичної
Інтернет - конференції**

28 березня 2013 року

Підп. до друку 09.04.2013 р. Формат 60x84/16. Папір письм.
Друк різнографічний. Ум. друк. арк.22,20.
Обл.-вид. арк.24,00. Тираж 151. Зам. № 246

Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25